

TREŚĆ

WSTĘP

Dyspozycja materiału	11
--------------------------------	----

TEORIA FORMY MUZYCZNEJ

Ogólna teoria formy

Koncepcje teoretyczne formy muzycznej	13
Sposoby przekazywania utworów muzycznych	15
Kategorie procesu formującego	20
Forma a przemiany historyczne	22
Technika a forma	23
Forma a doktryny estetyczne	24

Szczegółowa teoria formy

Materiał dźwiękowy	26
Systemy zamknięte i otwarte	26

Regulatory materiału dźwiękowego

1. Regulacja czasu i ruchu	28
Rytmika modalna	28
Modalizm średniowieczny	29
Modalizm nowoczesny	33
Rytmika menzuralna	37
Struktura systemu menzuralnego	37
Rozwój rytmiki menzuralnej i jej znaczenie formalne	40
System menzuralny w dydaktyce kontrapunktu	42
Problemy interpretacyjne	44
Rytmika taktowa — periodyczna	45
Polirytmia i polimetria	49
Polichronia	53

2. Regulacja diastematyczna	56
Pojęcie diastematyki i jej problemy	56
Przebiegi horyzontalne — melodyka	56
Modalny regulator melodii	56
Chorał	57
Pieśń świecka	60
Procesy deformujące	62
Modalizm nowoczesny	64
Właściwości konstrukcyjne i strukturalne melodyki	66
Układy wertykalne — harmonika	78
Harmonika w stroju naturalnym	78
Strój harmoniczny i jego konsekwencje	82
Ujednolicenie tonalne i zmiana systemu kompozycyjnego	83
Technika i faktura	84
Renesans i chromatyka	85
Generalbas	85
Strój równomiernie temperowany i struktura systemu funkcyjnego	86
Symbolika harmoniczna	86
Diatonika, chromatyka, enharmonia	87
Harmonika i forma. Procesy modulacyjne	89
Pokrewieństwa i kolorystyka	92
Wtórne zjawiska harmoniczne	93
Destrukcyjna rola modalizmu	94
Kolorystyka harmoniczna	95
Borduny i ostinata	95
Barwienie klasycznych środków akordowych	97
Zmiana funkcji skal i tonacji	102
Nowe zasady konstrukcyjne akordów	104
Ograniczenie zasobu środków harmonicznych	108
Brzmienia oksyfoniczne, baryfoniczne i izolowane	109
3. Serializm	111
Serializm interwałowy	111
Strukturalne właściwości serii interwałowej	112
Porządek serialny i forma	115
Serialna regulacja czasu, głośności i artykulacji	118
Poliserializm	118
4. Podstawy sonologii muzycznej	126
Regulacja sonorystyczna w ramach instrumentarium tradycyjnego	127
Nowa rola perkusji	127
Preparowane instrumenty	129
Rozszerzanie możliwości sonorystycznych chordofonów	132
Wzbogacanie brzmień aerofonicznych	134
Voice acting	135
Urządzenia elektroakustyczne i elektroniczne	137
Generatory	137
Urządzenia przetwarzające sygnały dźwiękowe	140

Układy zmieniające kształt sygnału	143
Układ przesuwający widmo (UPW)	147
Wzmacniacze, mikrofony, synteзаторы	148
Nomenklatura	151
Integracja brzmienia i współdziałanie różnych sygnałów dźwiękowych	152
 5. Regulacja graficzna i audiowizualna	153
 6. Faktura	154
Homofonia	155
Polifonia	159
Homofonizowanie i polifonizowanie	163
Faktura instrumentalna i wokalna. Obsada	164
Faktura homogeniczna i poligeniczna	166
Rola dynamiki, agogiki i kolorystyki	172
Faktura topofoniczna	173
Warstwa perkusyjna	174
Środki mechaniczne	175
 7. Elementarne współczynniki formy oraz podstawowe zasady kształtowania	177
Motyw	177
Fraza, zdanie w ramach systemu funkcyjnego	194
Fraza, zdanie w muzyce XX w.	202
Budowa okresowa	208
Właściwości budowy okresowej w systemie harmoniki funkcyjnej	208
Rola budowy okresowej w przebiegu formy	219
Budowa okresowa w muzyce XX w.	221
Zasada szeregowania	226
Montaż	229
Zasada ewolucyjna	230
Metabolizm	235

GATUNKI W MUZYCE INSTRUMENTALNEJ

Małe formy instrumentalne

1. Utwory taneczne	238
Polonez	239
Mazurek	245
Krakowiak	250
Trepak, hopak, kozak, kamarinskaja, kołomyjka	252
Polka	254
Galop	259
Czardasz	260
Walc	264
Ecossaise	271
Menuet	273
Bolero	275

Habanera i tango	280
Nowy rodzaj stylizacji	283
2. Inne utwory, w których rytm jest czynnikiem formotwórczym	288
Marsz	288
Scherzo	293
Tarantela	307
Barkarola	309
3. Liryka instrumentalna	310
Utwory o jednolitym wyrazie emocjonalnym	311
Utwory o różnorodnym wyrazie emocjonalnym	324
Fantazja, ballada, rapsodia	339
4. Miniatura instrumentalna XX w.	345
Miniatura z tradycjami romantycznymi	346
Miniatura konstruktywistyczna	349
Formy montażowe	359
Formy graficzne	367
5. Formy figuracyjne	368
Rodzaje figuracji	368
Formotwórcze znaczenie figuracji	376
Rodzaje utworów figuracyjnych	394
Preludium figuracyjne	395
Toccata figuracyjna	402
Etiuda figuracyjna	409
Fantazja figuracyjna	412
6. Formy polifoniczne	413
Ścisłe formy polifoniczne	413
Kanon	414
Fuga	423
Temat	424
Środki polifoniczne	429
Kontrapunkty	434
Przeprowadzenia	436
Łączniki i epizody	438
Koda	439
Nuta pedałowa	441
Continuum formalne fugi	441
Fuga podwójna i wielotematowa	445
Fughetta	449
Wstępne formy fugi	451
Swobodne formy polifoniczne	459
Fugato	459
Preludium polifoniczne	461
Przygrywka chorałowa	463
Toccata	468

Capriccio	471
Fantazja, inwencja	474
7. Formy wariacyjne	476
Rodzaje form wariacyjnych	476
Temat w formie wariacyjnej	478
Traktowanie tematu w formie wariacyjnej	485
Środki techniki wariacyjnej	485
Zmiana rejestru i faktury	485
Figuracja linii melodycznej	486
Uproszczenie struktury interwałowej	488
Przeobrażenie elementarnych współczynników formy	489
Przesunięcie akcentów	492
Zmiana taktu	493
Zmiany harmoniczne	493
Środki polifoniczne	495
Ostinato	498
Zmiany agogiczne i dynamiczne	508
Zmiany kolorystyczne	508
Continuum formy wariacyjnej	513
Technika i forma wariacyjna w dodekafonii serialnej	514
Wariacja tematyczna	514
Zachwianie strukturuowania tematycznego	522
Wariacja poliserialna bez tematu	527
8. Rondo	535
Rondo starofrancuskie	536
Rondo klasyczne	540
Rondo romantyczne	545
Rondo w stylu klasycyzującym XX w.	548
<i>Objaśnienie skrótów</i>	<i>557</i>
<i>Bibliografia</i>	<i>559</i>
<i>Indeks nazwisk i tytułów</i>	<i>567</i>